

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «КИЇВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА ТАВРІЙСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В.І. ВЕРНАДСЬКОГО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу

 Маргарита РОМАНОВА

«27» квітня 2023 р.

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ
«ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР»
У 2023 РОЦІ**

Розглянуто і схвалено на засіданні

Навчально-методичної ради коледжу

Протокол № 9 від «24» квітня 2023 р.

Голова НМР Аліна ОДИНЕЦЬ

Київ – 2023

Програма співбесіди з української мови містить основні вимоги до знань та умінь абітурієнтів.

ЗМІСТ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	4
1. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	5
2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ	7
3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ НА СПІВБЕСІДІ	8
4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	10

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма співбесіди, складена з урахуванням чинних програм з української мови для 5-11 класів, своєю метою має сприяти виявленню різнобічних і глибоких знань абітурієнта з усіх розділів української мови та визначенню його здатності виконувати освітньо-професійну програму підготовки.

Під час проведення співбесіди необхідно визначити *рівень* базової чи повної підготовки вступників (знання теоретичного матеріалу з української мови, вміння розмежовувати частини мови, члени речення, визначати відмінності у вияві спільних граматичних категорій у різних частинах мови; особливості словозміни частин мови; аналізувати структуру речень тощо); *ступінь* готовності до майбутнього навчання.

До програми включені найважливіші теми з таких розділів сучасної української мови, як: фонетика, орфоепія, орфографія, графіка, лексикологія, лексикографія, фразеологія, морфеміка, словотвір, морфологія, синтаксис, пунктуація.

З названих розділів подано питання, які сприяють свідомому і глибокому засвоєнню основного курсу – курсу сучасної української мови.

Програма містить список рекомендованої літератури та критерії оцінювання відповіді.

1. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

1. Звуки мови. Голосні і приголосні звуки.
2. Букви. Український алфавіт. Співвідношення звуків і букв, звукове значення букв я, ю, є, ї, щ та буквосполучень дз, дж.
3. Склад. Правила перенесення слів.
4. Спрощення в групах приголосних.
5. Найпоширеніші чергування голосних звуків.
6. Найпоширеніші чергування приголосних звуків.
7. Правила вживання апострофа.
8. Правила вживання м'якого знака.
9. Подовження та подвоєння приголосних.
10. Вимова і написання префіксів з- (зі-, с-), роз-, без-, пре-, прі-, при-.
11. Написання слів іншомовного походження.
12. Велика буква у власних назвах.
13. Будова слова. Значущі частини слова: корінь, префікс, суфікс, закінчення. Спільнокореневі слова.
14. Основні способи словотворення в українській мові.
15. Правопис складних і складноскорочених слів.
16. Поняття про лексику. Лексичне значення слова. Однозначні і багатозначні слова. Пряме і переносне значення слів.
17. Синоніми, антоніми, омоніми.
18. Загальноживані слова. Діалектні та професійні слова. Запозичені слова.
19. Поняття про фразеологізми. Типи фразеологізмів.
20. Поняття про самостійні та службові частини мови.
21. Іменник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
22. Назви істот і неістот, загальні і власні назви.
23. Рід, число, відмінок іменників.
24. Відміни іменників. Правопис відмінкових закінчень іменників.
25. Невідмінювані іменники. Способи творення іменників.
26. Прикметник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.

27. Якісні, відносні та присвійні прикметники.
28. Ступені порівняння прикметників, їх утворення.
29. Відмінювання прикметників. Способи творення прикметників.
30. Числівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
31. Числівники кількісні (власне кількісні, неозначено-кількісні, дробові, збірні) і порядкові.
32. Числівники прості, складні і складені. Правопис числівників.
33. Займенник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
34. Розряди займенників.
35. Дієслово як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Неозначена форма дієслова.
36. Способи дієслова (дійсний, умовний, наказовий).
37. Види дієслів (доконаний і недоконаний).
38. Часи дієслів.
39. Дієслова I і II дієвідмін.
40. Дієприкметник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
41. Активні і пасивні дієприкметники, їх творення.
42. Дієприкметниковий зворот.
43. Безособові дієслівні форми на -но, -то.
44. Дієприслівник як особлива форма дієслова: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль.
45. Дієприслівники доконаного і недоконаного виду, їх творення.
46. Дієприслівниковий зворот.
47. Прислівник як частина мови: загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прислівників.
48. Ступені порівняння прислівників. Способи їх творення.
49. Прийменник як службова частина мови. Непохідні і похідні прийменники.
50. Сполучник як службова частина мови.
51. Сполучники сурядності і підрядності.

52. Частка як службова частина мови. Формотворчі, словотворчі та модальні частки.
53. Написання часток *не* і *ні* з різними частинами мови.
54. Вигук як частина мови.
55. Словосполучення. Будова і типи словосполучень за способом вираження головного члена.
56. Просте речення. Види речень за метою висловлювання: розповідні, питальні, спонукальні. Окличні речення.
57. Члени речення (підмет і присудок; додаток, означення, обставини).
58. Розділові знаки в кінці речення.
59. Тире між підметом та присудком.
60. Розділові знаки при порівняльних зворотах.
61. Речення двоскладні і односкладні. Різновиди односкладних речень.
62. Однорідні члени речення. Узагальнювальне слово при однорідних членах речення. Однорідні й неоднорідні означення. Розділові знаки при однорідних членах речення.
63. Звертання і вставні слова (словосполучення, речення). Розділові знаки в них.
64. Відокремлені другорядні члени речення (в тому числі уточнюючі). Розділові знаки при відокремлених членах.
65. Складне речення, його типи. Складносурядне речення.
66. Складнопірядне речення. Основні види пірядних речень.
67. Безсполучникове складне речення.
68. Складне речення з різними видами зв'язку.
69. Пряма й непряма мова. Цитата. Діалог. Розділові знаки при прямій мові, цитаті, діалозі.
70. Поняття про стилі мовлення: розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий і публіцистичний.

2. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ

Абітурієнти, які проходять співбесіду, повинні:

- розрізняти звуки мови, визначати голосні й приголосні звуки, ділити слово на склади, знати правила перенесення слів, спрощення в групах приголосних, основні випадки чергування звуків;

- розпізнавати вивчені орфограми і пояснювати їх за допомогою правил;
- розбирати слово за будовою, добирати спільнокореневі слова, визначати спосіб творення слів;
- пояснювати відомі слова, добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; пояснювати значення фразеологізмів;
- розпізнавати частини мови, визначати їх загальне значення, морфологічні ознаки, синтаксичну роль;
- розрізняти словосполучення й речення;
- визначати структуру речення, вид речення;
- визначати в реченні з прямою мовою слова автора й пряму мову, замінювати пряму мову непрямою;
- розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них.

Абітурієнт повинен *знати* мовні (орфографічні, орфоепічні, лексичні, граматичні, стилістичні, пунктуаційні) та мовленнєві норми сучасної української літературної мови (етику й етикет спілкування).

Абітурієнт повинен *вміти*: вільно володіти українською літературною мовою, правильно і грамотно говорити, формулювати й виголошувати свої думки, підтримувати діалог.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДІ НА СПІВБЕСІДІ

Рівень підготовки вступників оцінюється за 12-бальною системою, яка переводиться у 200-бальну

Високий рівень (10-12 балів): абітурієнт вільно володіє навчальним матеріалом, аргументовано висловлює свої думки, проявляє творчий підхід до формулювання відповіді.

Достатній рівень (7-9 балів): абітурієнт володіє певним обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань та вмінь для формулювання висновків, допускає несуттєві неточності.

Задовільний рівень (5-6 балів): абітурієнт володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу, уміє використовувати знання у стандартних ситуаціях.

Низький рівень (4 бали): абітурієнт володіє навчальним матеріалом поверхово й фрагментарно.

Незадовільний рівень (1-3 бали): абітурієнт не володіє навчальним матеріалом.

Шкала переведення оцінок

12-бальна	200-бальна	
1	1-94	Незадовільний рівень
2	90-95	
3	96-99	
4	100-129	Початковий рівень
5	130-144	Середній рівень
6	145-159	
7	160-169	Достатній рівень
8	170-178	
9	179-184	
10	185-189	Високий рівень
11	190-194	
12	195-200	

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Авраменко О. Українська за 20 уроків. К.: Грамота, 2016. 112 с.
2. Авраменко О. Уроки української від Олександра Авраменка (комплект із трьох книг). К.: Книголав, 2018. 560 с.
3. Блажко М. Українська мова в таблицях. К.: Грамота, 2017. 104 с.
4. Бусел В. Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250 000 слів і словосполучень. Ірпінь: Перун, 2005. 1728 с.
5. Волощак М. Неправильно — правильно: довідник з українського слововживання. Київ: Просвіта, 2003. 155 с.
6. Горпинич В. О. Українська морфологія: Навчальний посібник. Дніпропетровськ, 2002.
7. Давидова О. Фразеологічний словник української мови. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 448 с.
8. Данильцова У. Українська мова. Довідник-порадник. К.: Літера ЛТД, 2009. 224 с.
9. Данильцова У. Українська мова. Повторюємо шкільну програму. К.: Літера ЛТД, 2009. 224 с.
10. Куцінко О. Новий Український правопис. К.: Основа, 2019. 176 с.
11. Мала філологічна енциклопедія. Уклали: О. І. Скопненко, Т. В. Цимбалюк. К.: Довіра, 2007. 478 с.
12. Орфографічний словник української мови. Укладач Л. Олійник. Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. 352 с.
13. Словник іншомовних слів. Укладач Давидова О. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 480 с.
14. Словник наголосів української мови. Укладач Давидова О. Тернопіль: Підручники і посібники, 2019. 352 с.
15. Сучасна українська мова. За ред. О. Д. Пономарева. К.: Либідь, 2001. 399 с.
16. Сучасна українська мова: Підручник. Укладачі: О.Д. Пономарів, В.В. Різун, Л.Ю. Шевченко та ін. К., 2001.

Інформаційні ресурси

1. <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua> (“Словники України”)
2. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/UKR0000989> (Великий тлумачний словник сучасної української мови)
3. <http://r2u.org.ua> (Академічний російсько-український словник за ред. А. Кримського)
4. <http://stalivyrazy.org.ua> (Російсько-український словник сталих виразів)
5. <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm> (Українська мова : Енциклопедія)